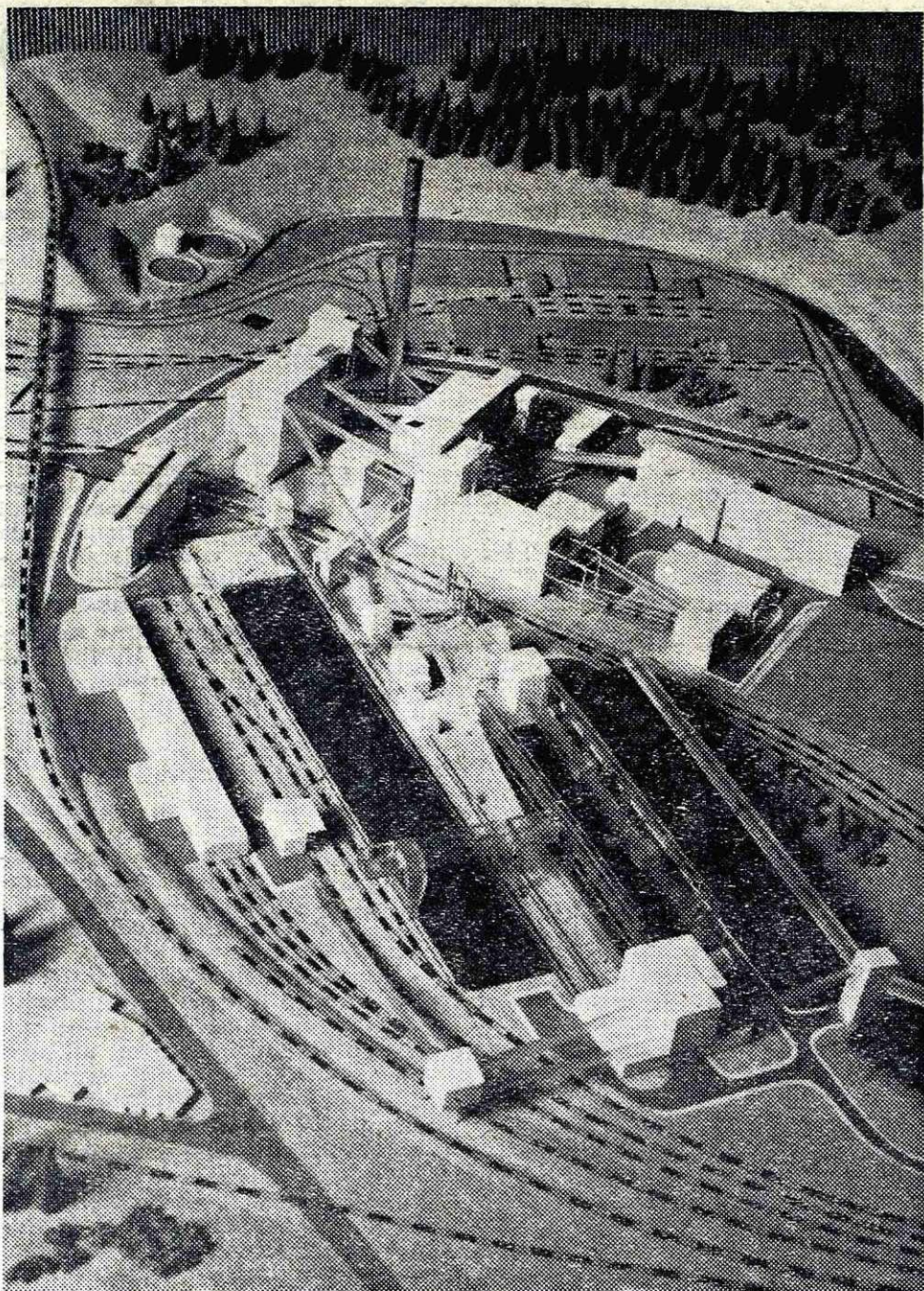

OSNOVNI projekt za aglomeracijo in njene pomožne objekte smo sprejeli

V času od 1. do 11. avgusta 1964 je bilo na Jesenicah 7 poljskih strokovnjakov, kateri so prinesli s seboj vse načrte in dokumentacijo za osnovni projekt aglomeracije in ostalih naprav za rudni dvor.

Teden dni smo v treh ali celo v štirih grupah pregledovali dokumentacijo in načrte, iz katerih je že razvidno, kako bo naša priprava rude po izgradnji izgledala.

Projekti so izdelani z veliko natančnostjo in zelo solidno, ter zajemajo v glavnem vse naše, pri prejšnjih razgovorih postavljene zahteve. Razen manjših pripomb je železarna Jesenice celotni projekt sprejela in potrdila.

Kako bodo izgledali bodoči novi obrati na rudnem dvoru, pa do mostu bohinjske železnice se vidi na priloženi sliki.

Od obstoječih naprav bosta ostala le hala pražilnih peči, kot skladišče rezervne rude in rudni dvor v glavnem nedotaknjena. Celotni osnovni projekt je razdeljen na 4 dele, kateri skupno zajemajo 19 knjig formata A-4 ter znaša njihova teža 163 kilogramov.

inž Vinko Golc

3. seja upravnega odbora železarne

V torek, 4. avgusta, je bila 3. redna seja upravnega odbora železarne. Objavljamo nekaj najvažnejših sklepov:

1. Upravni odbor je dopolnil sklep prejšnje seje o obveznosti praktikantov, ki so prakticirali v inozemstvu s tem, da pravilnik, ki to urejuje, zajema tudi delavce, za katere je podjetje dalo soglasje, da se začasno zaposlijo v inozemstvu.

2. Člani upravnega odbora se strinjajo s sklepi 2. gospodarsko-politične konference in smatrajo, da bi jih morali sprejeti kot osnovni program dela samoupravnih organov. Ker pa v teh zaključkih ni zajeta investicijska politika, kakor

tudi perspektiva izobraževanja, smatrajo člani UO, da naj se komisija za zaključke ponovno sestane še pred zasedanjem delavskega sveta železarne, zaradi dopolnitve in dokončne redakcije teh sklepov.

3. Upravni odbor je spornen s predlogom gostinske enote »Železar«, da z ozirom na podražitev nekaterih prehranskih artiklov popravi cene v lastnih menzah in sicer do višine nadomestila 1.500 dinarjev mesečno. GEŽ pa naj do prihodnje seje pripravi nadroben izra-

čun, za koliko so se dejansko povečali stroški v menzah.

4. Na osnovi komisijske ocene patenta št. 24105, avtorjev Rudija Dolenc in Jožeta Urha, ki sta izumila napravo za struženje vdolbin v valje za izdelovanje bradavičaste pločvine, je upravni odbor odobril odkup patenta za 800.000 dinarjev v neto iznosu. Poleg tega je odobril kritje dosedanjih stroškov v višini 180.000 dinarjev, nastalih s patentiranjem naprave. Pravna služba je dolžna takoj pogodbeno urediti odkup.

5. Osebe, ki je sodelovalo pri reviziji turboagregata MAN IN JO uspešno zaključilo, je na predlog vodstva strojnoenergetskih obratov upravni odbor nagradil s 112.000 dinarjev v skupnem znesku.

6. Člani UO se strinjajo, da projektivni biro registriramo pri Okrožnem gospodarskem sodišču v Ljubljani kot enoto s samostojnim obračunom. Predlog o ustanovitvi samostojne enote projektivnega biroja je treba preko komisije za organizacijo in nagrajevanje predložiti delavskemu svetu železarne v potrditev.

lava takih vrat stane 100.000 dinarjev, so jih morali pogosto menjati. Omenim naj, da smo vrata pri normalizirni peči v valjarni 2400 zadnjič menjali 14. novembra 1963 in so vzdržala do 2. avgusta 1964. Tudi tokrat menjava vrat verjetno ne bi bila potrebna, če ne bi nekdo zaprl vode. Uspeh, ki smo ga dosegli v valjarni 2400, nas je še bolj vzpodbudil in smo se zato odločili, da bomo takšna vrata začeli izdelovati za to peč tudi v bodoče.

Podoben primer imamo tudi pri izstopnih vratih platinske peči v valjarni 1300. Pri tej peči je pregorelo že precej vrat, tako da domače delavnice niso mogle sproti izdelati zadostno količino vrat ter smo jih morali naročiti v tovarni »Litostroj«. Ker tudi teh vrat nimamo več na zalogi, smo izdelali vrata z vodnim hlajenjem in že kažejo dobre rezultate.

Vse to bo vplivalo na prihranek pri materialnih stroških, še bolj pa pozneje, ko bomo vrata z vodnim hlajenjem montirali tudi na vseh tistih pečeh, kjer bo to mogoče.

Ivan Tušar

3.000 dinarjev sodelavcu z OTK

Do srede, 12. julija, smo prejeli 281 rešenih nagradnih križank. Posebna komisija, ki so jo sestavljali Marija Svetina, Irena Klančnik, Gizela Nadižar, Vladimir Stojan in Primož Peterman, je izžrebala naslednje srečne reševalce:

3.000 din prejme SREČKO SMRKE — OTK
2.000 din LIZA BEGUŠ — centralna priprava dela

Po 1.000 din pa bodo prejeli: FRANC ROBIC — žerjavovodja v martinarni; FRANCE ZVEGELJ — oddelek social.-zdravstvene službe; RUDI VIDIC — valjarna 2400; ALOJZ ROBIC — žerjavovodja v martinarni; PAVEL PRETNAR — OZOD; BOGOMILA ŠUVAK — cevarna; IRENA KLANČNIK — fotograf; BENO LANGUS — inventurna komisija; VLADIMIRA OMEJEC — fakturni oddelek in CILKA CEGNAR — kadrovske sektor.

Vsem reševalcem se za njihovo sodelovanje zahvaljujemo, nagrajencem pa čestitamo in jih vabimo, da od ponedeljka naprej osebno dvignejo nagrade v blagajni Železarne Jesenice.

ŽELEZAR

JESENICE, 15. AVGUSTA 1964

ŠT. 33/IV.

Boljše in vztrajnejše

V valjarnah na Javorniku že več let nastaja problem večkratne menjave vstopnih in izstopnih vrat pri ogrevnih in normalizirnih pečeh. Vzdrževalci na Javorniku so se odločili, da bodo poizkusili to napako odpraviti. Celotni problem so proučili z namenom, da ne bi vrat menjavali vsakih 14 dni. Tako bi prihranili tudi precej materialnih stroškov, ob nedeljah pa bi imeli več prostega časa.

Vzdrževalci z Javornika so imeli do sedaj že nekaj uspehov. Pri normalizirni peči v valjarni 2400 so napravili in montirali izstopna vrata z vodnim hlajenjem, tako kot imajo takšna vrata napravljena v jeklarnah in drugod po svetu. Vrata, kakršna so uporabljali doslej, niso bila poceni. Kljub temu, da izde-

lava takih vrat stane 100.000 dinarjev, so jih morali pogosto menjati. Omenim naj, da smo vrata pri normalizirni peči v valjarni 2400 zadnjič menjali 14. novembra 1963 in so vzdržala do 2. avgusta 1964. Tudi tokrat menjava vrat verjetno ne bi bila potrebna, če ne bi nekdo zaprl vode. Uspeh, ki smo ga dosegli v valjarni 2400, nas je še bolj vzpodbudil in smo se zato odločili, da bomo takšna vrata začeli izdelovati za to peč tudi v bodoče.

Podoben primer imamo tudi pri izstopnih vratih platinske peči v valjarni 1300. Pri tej peči je pregorelo že precej vrat, tako da domače delavnice niso mogle sproti izdelati zadostno količino vrat ter smo jih morali naročiti v tovarni »Litostroj«. Ker tudi teh vrat nimamo več na zalogi, smo izdelali vrata z vodnim hlajenjem in že kažejo dobre rezultate.

Vse to bo vplivalo na prihranek pri materialnih stroških, še bolj pa pozneje, ko bomo vrata z vodnim hlajenjem montirali tudi na vseh tistih pečeh, kjer bo to mogoče.

Zaključki 2. gospodarsko

Na 3. rednem zasedanju bo delavski svet železarne obravnaval zaključke 2. gospodarsko-politične konference. Z željo, da bi člane našega kolektiva s temi zaključki podrobneje seznanili, jih objavljamo že pred zasedanjem.

Analiza zaključkov 1. gospodarsko-politične konference kaže, da so bili zaključki: analiza formiranja OD v tistih proizvodnih enotah, ki z OD zastajajo, predlog za popravek cenikov in primerjalna analiza OD na podobni delovnih mestih v administrativnem aparatu uprave in v ekonomskih enotah, izvedeni in so imeli določen vpliv na urejanje odnosov in problemov znotraj železarne.

Zaključki: izdelava predloga ključnih delovnih mest, analiza notranje delitve OD, popravek norm na tehnične norme, izdelava sistema nagrajevanja v vzdrževalnih obratih na osnovi rezultatov lastnega dela, izvedba reorganizacije vzdrževanja, olajšanje fizičnega dela z mehanizacijo, nagrajevanje novatorskih predlogov, ki olajšujejo ali odpravljajo težko fizično delo, izdelava programov na področju družbenega standarda, pa so v reševanju. Rezultati teh zaključkov bodo vidni sčasoma in sicer po njihovi dokončni uveljavitvi.

K reševanju zaključkov: izdelava predlogov materialov, katerih porabo bi stimulirali ali penalizirali in analizo zaposlenosti v administraciji, je nujno treba takoj pristopiti.

Zaključka: stimulacija na stalnost in povečanje tako imenovanega stalnega dela OD na račun gibljivega dela se opustita, ker njihova uveljavitev ne bi bistveno prispevala k urejanju problemov in ker nista popolnoma skladna s principi nagrajevanja.

Izhajajoč iz te analize lahko torej ugotovimo, da nismo v celoti dosegli namena 1. gospodarsko-politične konference. Zato je bilo na 2. gospodarsko-politični konferenci sklenjeno, da je treba takoj pristopiti k izvajanju statuta železarne, k sistematičnemu delu na organizaciji dela, sistemu nagrajevanja in k rednemu tekočemu spremljanju in analiziranju pokazateljev gospodarjenja po delovnih enotah ter izdelati konkretne programe tudi za izgradnjo družbenega standarda.

Na o. vi navedenega je bilo na 2. gospodarsko-politični konferenci sklenjeno:

1. Uresničevanje načel statuta je najvažnejša naloga članov delovne skupnosti železarne. V ta namen je treba v korist kvalitetne in materialne rasti samoupravljanja izvesti seminarje za vse člane samoupravnih organov.

2. Izdelati je treba vrstni red izdelave in uskladitve vseh samoupravnih in po-

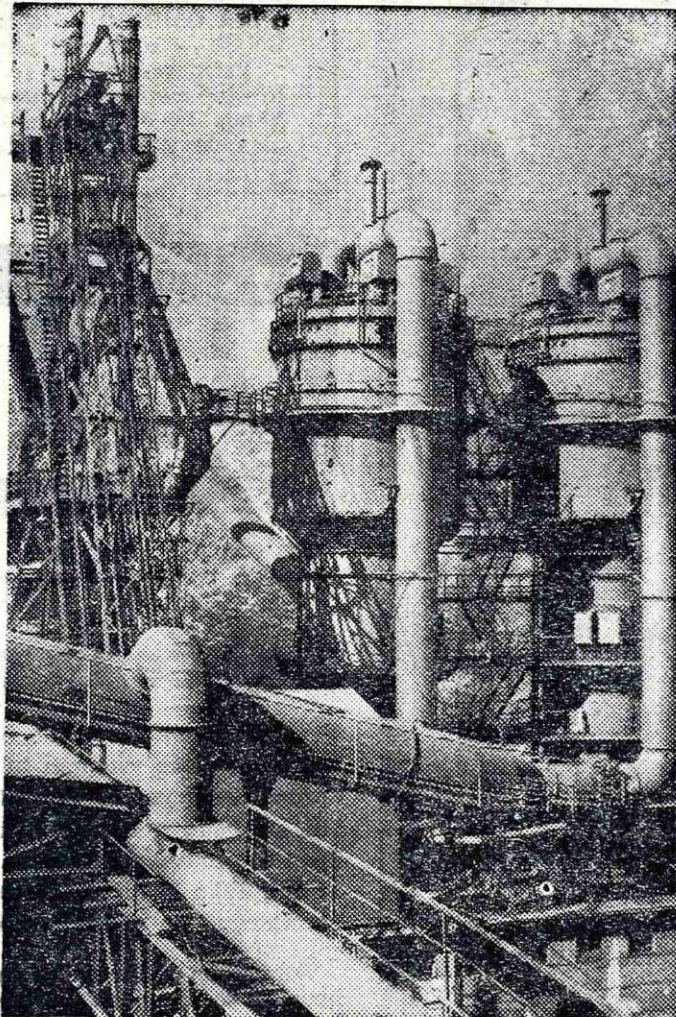
slovnih aktov s statutom in predpisi. Istočasno je treba določiti izvajalca in rok izdelave.

3. Delovne enote naj v smislu 33. člena statuta še nadalje proučujejo in v praksi uveljavljajo formiranje obračunskih enot (po izmenah, oddelkih, skupinah) kot osnovne oblike neposrednega

nivoju delovne enote je potrebno takoj zadolžiti ustrezne službe, da izdelajo temeljne pogoje za izvajanje teh načel.

7. Na področju investicijske izgradnje naše železarne je potrebno:

● dokončno izdelati, ekonomsko utemeljiti in sprejeti investicijski program za prvo fazo rekonstrukcije, kakor tudi pripraviti vse potrebno za izdelavo investicijskega programa druge faze rekonstrukcije;

Novi čistilci plina že dalj časa uspešno obratujejo. Kmalu bomo začeli tudi z rekonstrukcijo plavžev

upravljanja in sestajanja članov delovne skupnosti.

4. Skladno z določili IV. poglavja statuta, predvsem pa členov 134. in 135, je treba sistematično utrjevati organizacijsko strukturo železarne in jo prilagoditi nastajajočim potrebam. Prednost je treba dati reorganizaciji vzdrževanja ter za prihodnjo nalogo — formiranje in delitev dohodka na nivoju delovne enote — organizacijsko usposobiti sektor za ekonomiko in gospodarsko-računski sektor.

5. Uvajanje skrajšanega delovnega časa mora skladno z določilom 198. člena statuta postati tekoča in stalna naloga komisije in delovnih enot samih, ki naj z analizo in ustvarjanjem pogojev postopoma prehajajo na skrajšan delovni čas.

6. V smislu določil VII. poglavja statuta o ugotavljanju in delitvi dohodka na

● izvajanje investicijskega programa je treba časovno uskladiti tako, da z izgradnjo posameznih objektov in naprav ne bomo povzročili ozkih grl v proizvodnji;

● ugotavljamo, da so dela na investicijski izgradnji v časovnem zaostanku, kar ima lahko zelo negativne politične in ekonomske posledice. Zato je nujno treba podvzeti vse ukrepe, da bo investicijska izgradnja časovno usklajena s sprejetim programom rekonstrukcije;

● ugotavljamo tudi, da strokovno izobraževanje časovno zaostaja za programom rekonstrukcije. Zaradi tega je treba pospešiti in časovno uskladiti program strokovnega izobraževanja s programom rekonstrukcije. Prav tako je treba izdelati program izgradnje objektov družbenega standarda, zlasti stanovanjske izgradnje v ob-

segu, ki ga narekuje rekonstrukcija.

8. V pogledu boljše organizacije dela je treba zadolžiti obratovodstva in ustrezne službe, da sistematično in pospešeno ugotavljajo in izkoriščajo notranje rezerve, odstranjujejo ozka grla, uvažajo sodobno organizacijo dela z mehanizacijo in izkoriščanjem tehničnih zmogljivosti. Naloge in zadolžitve naj bodo konkretne in naj zajamejo tudi notranji transport.

9. Tehnični sektor in sektor za ekonomiko morata takoj uskladiti in izdelati izračune tehničnih zmogljivosti. Na osnovi tako določenih zmogljivosti naj delovne enote mesečno poleg planških dosežkov prikazujejo tudi izkoriščanje zmogljivosti proizvodnih naprav in s tem lastna prizadevanja za boljše delovne rezultate.

10. Organizacijo dela naj izboljšajo tudi službe zaradi tekočega zajemanja podatkov in rednega ugotavljanja gospodarskega stanja delovnih enot kot železarne v celoti. V ta namen je treba zagotoviti redno in učinkovito zajemanje podatkov o proizvodnih stroških, gibanju proizvodnje in produktivnosti (po vrednosti), gibanju prodaje in doseženih cenah pri prodaji, nabavi surovin, programskem usmerjanju proizvodnje po kvaliteti in asortimentu.

V tej smeri morajo tehnični, gospodarsko-računski sektor in sektor za ekonomiko, skupaj z delovnimi enotami izdelati konkretne metode in oblike zajemanja in obdelave podatkov. Za izpolnitev tega zaključka je treba določiti točne roke.

11. Za redno spremljanje rentabilnosti in ekonomskega stanja je treba takoj izdelati rentabilnostno lestvico za vse izdelke, ki bo pokazatelj za usmerjanje proizvodnje in ustrezno zoževanje asortimenta na račun nerentabilnih izdelkov.

12. Na osnovi obstoječih podatkov tehnologije dela ter regulativov je treba izdelati normative časa, materiala in energije za vse vrste izdelkov in določiti razmerje med proizvodnimi stroški in prodajno ceno.

13. Uvesti je treba več reda in poslovnosti pri izpolnjevanju pogodbenih obvez do naročnikov. Zato naj obratovodstva in priprava dela posvete programiranju in terminskemu izpolnjevanju naročil več pozornosti in je treba za to izdelati konkretne zadolžitve.

14. Ker dosedanja ukrepi in oblike stimulacije v materialni niso imeli pozitivnega vpliva na izboljšanje proizvodnje kot stanja, je v tej delovni enoti potrebno, da samoupravni organi, družbeno-politične organizacije in uprava podjetja posvete vso

pozornost kadrovskim problemom, organizaciji dela, izpolnjevanju kvalitetnega programa, notranjemu vzdušju v kolektivu, predvsem pa učinkovitosti stimulacije in gibanju OD.

15. Izvajanje stimulativnih oblik nagrajevanja je po 1. gosp.-politični konferenci imelo pozit. vpliv na boljše gospodarjenje v večini delovnih enot, kjer je bila stimulacija uvedena. Zato moramo v bodoče nadaljevati z uvajanjem stimulativnih oblik v vseh delovnih enotah in uvajati nova merila čim bolj individualno.

16. Celoten sistem nagrajevanja je treba študijsko zasledovati in proučevati njegovo izpolnjevanje. Analizirati je treba vsako obliko stimulacije in njen vpliv na boljše rezultate dela.

17. V sistem nagrajevanja je nujno treba vključiti stimulacijo in višino proizvodnih stroškov, porabo materiala, energije in podobno in kjer je v cenikih kvaliteta premalo upoštevana, vključiti tudi kvaliteto.

18. Skladno z 10. zaključkom je treba na osnovi rentabilnostne lestvice uskladiti cenike in uvesti še druge oblike za formiranje mase OD v delovnih enotah.

19. V sistem nagrajevanja na osnovi lastnih rezultatov dela je treba vključiti tudi posamezne službe in sektorje, izdelati merila in oblike nagrajevanja tako, da bodo upošteване specifičnosti in vpliv na poslovnost navzven in izpolnjevanje zahtev delovnih enot.

20. Analitično oceno delovnih mest, kot merilo udeležbe posameznika v dohodku, je treba z ozirom na dosedanje spremembe in močan vpliv ključnih delovnih mest na proizvodnjo ponovno pregledati in uskladiti. Pri analizi je treba upoštevati tudi morebitne nove elemente v naravi dela, tehnologiji itd.

21. Na področju kadrovske politike, predvsem pa strokovnega izobraževanja, je potrebno:

● dosledno izvajati pravilno politiko zaposlovanja in napredovanja delavcev, ki naj bo skladna s potrebami proizvodnje in tako pogoj za večjo produktivnost dela;

● zaradi stalnega in naraščajočega odhajanja delavcev, kar ima negativne politične in ekonomske posledice, je treba podvzeti učinkovitejša ukrepe, da bi dosegli čim večjo stalnost zaposlitve;

● izdelati program rednega in dopolnilnega strokovnega izobraževanja kadrov, ki naj temelji na uvajanju sodobne organizacije dela, modernjših tehnoloških postopkov in mehanizacije. Skladno s tem pa tudi pregled potrebnih kadrov, ki bo zadovoljil sedanje in perspek-

politične konference

tivne potrebe proizvodnje z udarkom na izgradnji stanovanj, objektov družbene prehrane in rekreacijskih objektov.

22. Za sistematično delo na sistemu nagrajevanja in za njegovo uveljavitev je treba takoj ustanoviti ustrezno kadrovsko in organizacijsko dovolj močno službo v okviru sektorja za ekonomiko.

23. V železarni je potrebno stremeti za zmanjšanjem števila delavcev z uvajanjem mehanizacije in tehničnih izboljšav. Tako bomo lahko hitreje reševali tudi vse ostale probleme na področju kadrovske, stanovanjske in socialne politike.

24. Za reševanje problemov in težav na področju družbenega in življenjskega standarda je treba skladno s sprejetim statutom in potrebami ustanoviti oddelek družbenega standarda v okviru kadrovskega sektorja.

25. Načrten razvoj družbenega standarda zahteva izdelavo programov na tem področju s posebnim po-

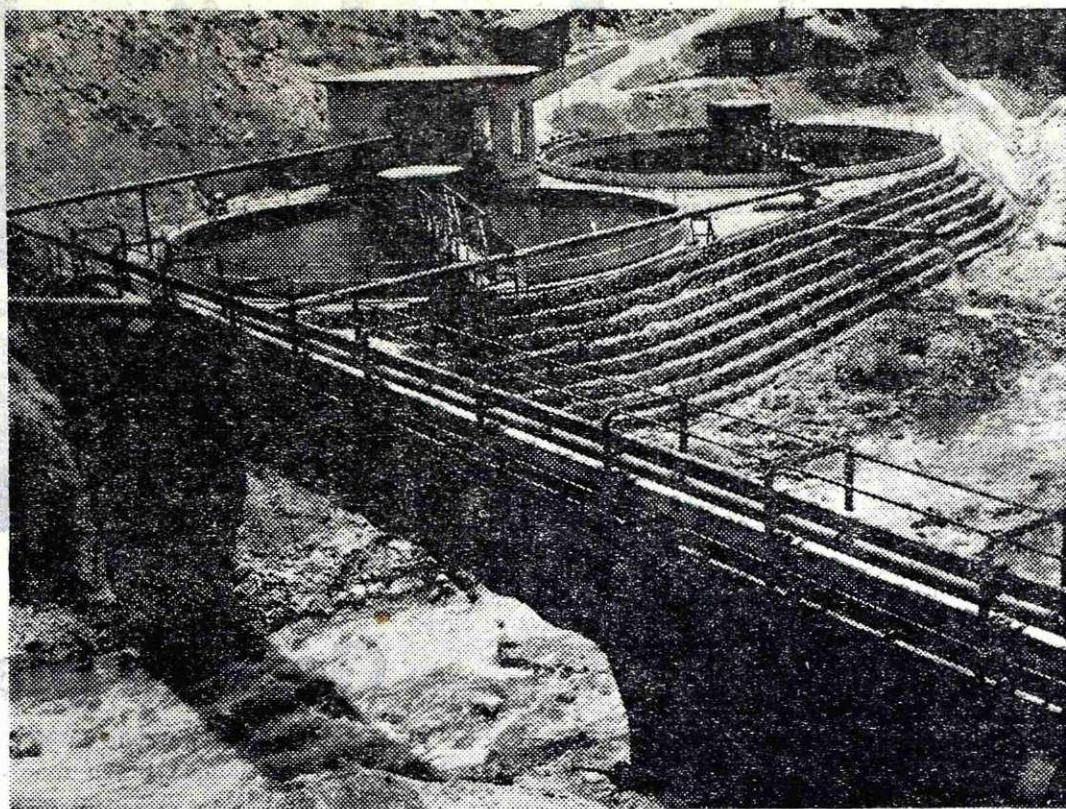
udarkom na izgradnji stanovanj, objektov družbene prehrane in rekreacijskih objektov.

26. Še nadalje je potrebno, da si uprava, samoupravni organi in družbeno-politične organizacije prizadevajo zagotoviti sredstva za takojšnjo izgradnjo večjega števila stanovanj na Lipcah.

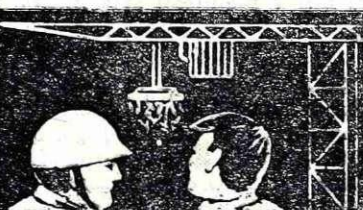
27. Delavski svet železarne, uprava in družbeno-politične organizacije morajo od posameznih odgovornih služb zahtevati učinkovito in konkretno reševanje sprejetih zaključkov ter redno spremljati njihovo operativno izvajanje.

Delavski svet železarne zadoljuje razširjeni kolegij, da stalno spremlja izvajanje sklepov. O izvajanju mora poročati na vsaki zasedanju DS železarne.

Sedimentni bazeni na desnem bregu Save so sestavni del plinskih čistilcev

Nesreče

STROJNO-ENERGETSKI OBRATI

KONSTRUKCIJSKE DELAVNICE

Cirilu Noču, dežurnemu ključavničarju žerjavnega oddelka, je med sekanjem žičnih vrvi priletel drobci sekača v podlaket desne roke in se mu zaril v mišico.

Julij Jaklič, montažni delavec na montažnem oddelku, je s svojimi sodelavci potiskal tirni voziček, naložen z materialom. Ko je v križišču stopil na mokro tračnico, mu je spodrsnilo in si je poškodoval nogo v gležnju.

ELEKTRO DELAVNICA

Jože Osredkar, obratni električar v šamotarni, je menjal pregorele varovalke. Pri tem je nastal obločni plamen, ki je ponesrečenca opeknel po obrazu.

GRADBENE DELAVNICE

Franc Jurkovič, klepar v kleparni, si je poškodoval palec na nogi, ko mu je spodrsnilo na stinski strehi.

ZAHVALA

Sindikalnemu odboru žebeljarna se lepo zahvaljujem za pomoč v času moje bolezni.

Franc Malenšek
žebeljarna

VZDRŽEVANJE JAVORNIK

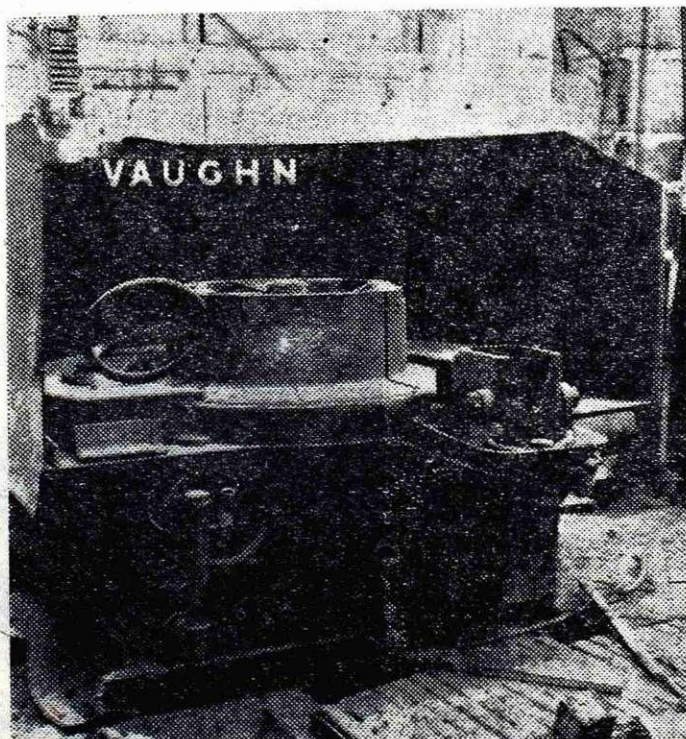
Stanislavu Burlačenku, električarju v elektro delavnici, je pri menjanju žarnic na emblemu na Straži spodrsnilo, da je padel in si poškodoval prsni koš.

Janezu Kokalju, električarju v elektro delavnici, je med priklopljanjem elektrovarilnega agregata v Javor-

niškem rovtu spodrsnilo, da je stopil v jašek in si izvil levo nogo v gležnju.

PROMET

Franc Sajović, pomožni delavec v delavnici elektro lokomotiv na Javorniku, je pritegoval na spojko matico. Pri naprežanju mu je matični ključ spodletel, pri čemer si je poškodoval nadlaket leve roke.

Več takih žičarskih strojev, ki smo jih dobili iz ZDA, bo začelo poskusno obratovati že letos

Na Belškem polju tovornjak pred lokomotivo

7. avgusta je na Belškem polju ob 7. uri prišlo do trčenja tovornjaka z Diesel lokomotivo DHL-600-Ck. Izpred stripper hale je bilo treba z lokomotivo prestaviti težko tirno dvigalo. Premi-

Tončka Jakelj je upokojena

»Rada bi bila vsaj deset let mlajša, da bi še delala med vami, pa kaj češ, stari se pač moramo umakniti mlajšim. Toda vseeno mi je težko, ko vas zapuščam.« Tako je dejala Tončka Jakelj, ko je 31. julija nastopila svoj zasluženi pokoj. No, me je ne bomo pozabile, saj je bila vseskozi vestna in pridna ter požrtvovalna sodelavka. Želimo ji, da bi dolga leta uživala zdrava in vesela svoj zasluženi pokoj ter da nas še večkrat razveseli s svojim veseljem značajem in svojo družabnostjo.

K. F.

kalna skupina je šla najprej odklepat raztirnik, ki varuje vozove pred utekom na odprto progo na nasipu. Po odklenitvi in danem signalu »pazi«, se je stroj s čelom naprej začel vračati in na cestnem prehodu zadel v tovorni avtomobil gradbenega podjetja »Projekt« iz Kranja. Šofer je bil prepričan, da bo lokomotiva po odklenitvi raztirnika nadaljevala pot kot običajno, ker pa se je vračala, je bilo usodno. Pot, ki služi za prevoze gradiva, je v padcu in delno nepregledna, kar zahteva večjo pozornost. Ker je lokomotiva vozila le z majhno brzino, ni bil poškodovan nihče, na tovornjaku pa so bile manjše okvare. Prisebnosti strojevodje se je treba zahvaliti, da je ob udarcu takoj ustavil, sicer bi cestno vozilo odbilo po okrog 10 m visokem bregu na traso tira, ki vodi v halo novega jeklovleka.

B. B.

Rešitev nagradne križanke

Vodoravno: BELSKO POLJE, EPAMINONDAS, SRK, TEST, NT, SUMA, KLAVIR, BRAT, REVERZ, UREČI, LEK, SLEME, TRIHINA, OPA, PEKET, Odra, OO, ZAVORA, VE, G, MRK, CIN, REAL, ITAKA, SAT, H, RO, NEPAL, TRI, OSEM, GRAD, ARETINO, KVOTE, BUSOLA, ČANKAR, LK, JOD, ALI, CA, AC, OKA, POKRIT, TIRS, MOLJ, IJ, I, EM, AB, KROM, VAMP, LAK, L, REŽIM, RB, VNE-MA, AG, ZAL, AREA, ODRAZ, TAMARA, KOTVA, LA, SI, ETERNIT, ZETA, ANTON, KAL, EKG, RO, ANTENA.

Zlata medalja na festivalu gledaliških amaterjev Jugoslavije

Uradna žirija festivala gledaliških amaterjev Jugoslavije na otoku Hvaru je ocenila kot najboljšo predstavo letošnjega festivala dramo F. G. Lorce »Dom Bernarde Albe« v izvedbi amaterskega gledališča »Tone Čufar« z Jesenic. To je največji uspeh jeseniškega gledališča od ustanovitve do danes. Dobilo je zlato medaljo, ki jo vsako leto prejme najboljša skupina na tej prireditvi.

Upravnik ter režiser Bojan Čebulj je o pripravah, predstavi in oceni žirije ter občinstva na festivalu gledaliških amaterjev Jugoslavije tole povedal:

»Drama F. G. Lorce »Dom Bernarde Albe« je bila v minuli gledališki sezoni prva premiera. Dramo smo z uspehom uprizorili v domačem gledališču, v večjih krajih jeseniške občine ter z njo gostovali tudi na republiški reviji dramskih skupin Slovenije v Novem mestu. Predstava na Hvaru, s katero smo dosegli doslej največji uspeh, je bila hkrati tudi jubilejna dvajseta predstava.

Okrajni komisiji, ki je izbirala najboljša odrska dela za republiško revijo dramskih skupin v Novem mestu, smo predlagali poleg drame »Dom Bernarde Albe« še dramo »Hiša na robu mesta«, toda omenjena komisija se je odločila za »Dom Bernarde Albe«. Na republiški reviji v Novem mestu smo dosegli velik uspeh; igralke so svoje vloge odigrale z veliko zavzetostjo, kar je bilo občinstvu in ocenjevalni komisiji zelo všeč. S prvim mestom smo dobili možnost sodelovanja z istim delom na festivalu gledaliških amaterjev Jugoslavije, ki je vsako leto na otoku Hvaru. Poleg jeseniškega gledališča je iz Slovenije sodelovalo na tej kvalitetni prireditvi še gledališče iz Tolmina z igro M. Držića »Mandragola« v režiji Srečka Tiča.

Ker je bila naša predstava predvidena za 1. avgust, smo z Jesenic odpotovali v sredo 29. julija. Organizatorji festivala so nas sprejeli toplo in pristransko, čeprav ni bilo najbolje poskrbljeno za stanovanje. Pred nami je nastopilo devet amaterskih skupin, za nami pa še štiri. Ugodno so ocenili predstavo amaterskega gledališča iz Virovitice. Zaigrali so Shakespeareovega »Hamleta«. Tudi predstava Tolmincev je bila zelo ugodno sprejeta in so zanj prejeli posebno priznanje.

Prva dva dneva smo na Hvaru preživeli v velikem pričakovanju in tudi v skrbeh, kako nam bo uspela predstava. Drama »Dom Bernarde Albe« je zahtevna za igralke in mora biti zaigrana tako, da jo občinstvo pravilno razume. V skrbeh smo

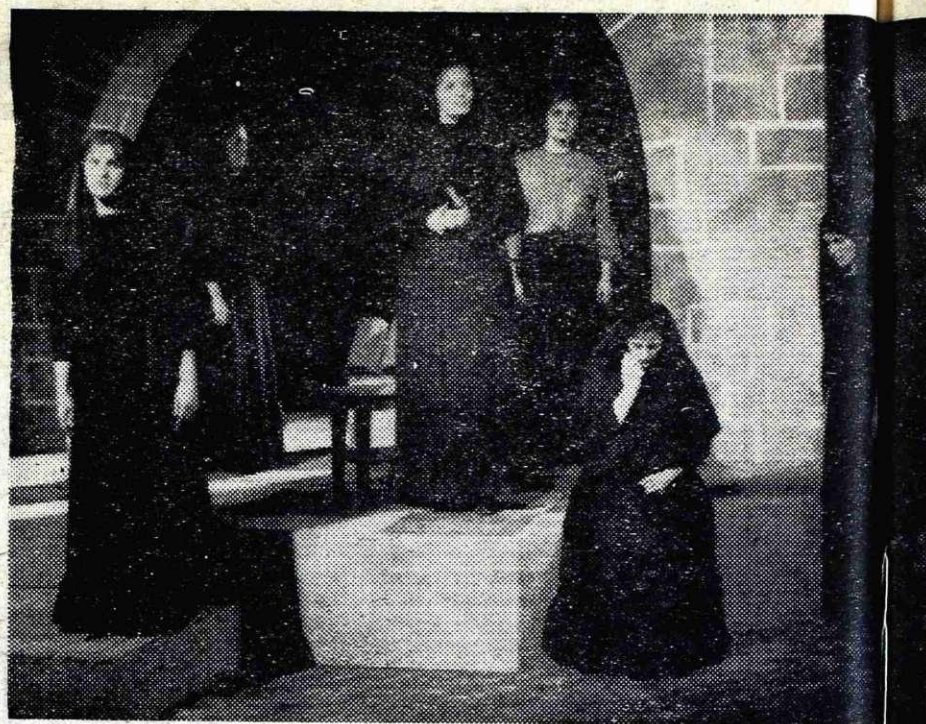
bili nekoliko tudi zaradi tega, ker je bila predstava na velikem letnem odru. Poudariti moram, da je predstava tekla zelo lepo in so igralke dobile priznanje občinstva med vsakim dejanjem pri odprti sceni, kar je za dramo dokaj nenavadno in izredno doživetje za slehernega člana ansambla. Ob koncu predstave je okrog 200 gledalcev, med njimi je bilo tudi precej tujcev, navdušeno pozdravilo igralke.

Naslednji dan, v nedeljo dopoldan, je bil razgovor s člani žirije, ki so jo sestavljali: dr. Hugo Klein, režiser Narodnog pozorišta Beograd, dr. Ivanišević, književnik in predsednik Zveze dramskih amaterjev Hrvatske, Pero Budak, književnik in upravnik Narodnog kazališta v Zagrebu, Isak Amar, predsednik Zveze dramskih amaterjev Srbije ter Nikola Vončina, režiser pri RTV Zagreb. Imeli so nekaj manjših pripomb, sicer pa so našo predstavo zelo dobro ocenili. Po predstavi in omenjenem razgovoru je ocenjevalna komisija je med festivalskimi udeleženci in gosti prevladovalo mnenje, da je bila naša predstava najboljša na festivalu. Tik pred odhodom z otoka Hvara smo si ogledali še predstavo gledaliških amaterjev iz Valjeva, ki so uprizorili Nušićevo komedijo »Gospa ministrica«. Za tem je žirija objavila rezultate glasovanja. Za doseženi uspeh in prvo mesto, ki smo ga dosegli na festivalu gledaliških amaterjev, smo zvedeli šele po vrnitvi na Jesenice.

Ob zaključku naj še omenim, da smo povabljeni, da z dramo »Dom Bernarde Albe« v oktobru gostujemo v Narodnem pozorištu v Zagrebu. Povabilo nas je društvo gledaliških prijateljev iz Zagreba.

Gledališče »Tone Čufar« bo v prihodnji sezoni slavilo 20-letnico obstoja. Prvo mesto na letošnjem festivalu gledaliških amaterjev Jugoslavije je torej največji uspeh in bi ga lahko primerjali le še z uspehom, ki so ga naši gledališčniki pred leti dosegli na mednarodnem festivalu v Monacu, le s to razliko, da je imel tamošnji uspeh večji odmev v tujini. Razumljivo je, da gostovanje na otoku Hvaru predstavlja za jeseniško gledališče tudi precejšnje materialne stroške. Menimo, da bodo naši gledališčniki ob vsestranskem razumevanju in pomoči lahko premostili tudi to težavo, kajti to ne bi smela biti ovira za nadaljnje delovanje gledališča, še posebej v prihodnjem jubilejnem letu, ko bodo po vsej verjetnosti organizirali oziroma bomo gostitelji republiške revije igralskih skupin Slovenije. Te dni je gledališče prejelo iz vseh krajev naše države mnogo čestitk za uspeh na Hvaru. Čestitkam se v imenu bralcev našega lista pridružuje tudi uredništvo »Železarja«.

—or

Z dramo »Dom Bernarde Albe« so bili Jeseničani prvi na Hvaru

Gore in planinsko cvetje se brani a:

V zadnjih letih, posebno še po drugi svetovni vojni, je naše planinstvo doseglo pravo množično obliko psihične in fizične rekreacije. Veličastni planinski svet je postal bogata last mladine in delovnih ljudi. Še posebej v poletnih mesecih hiti v planinski svet pisana reka veselih in razigranih ljudi.

V domačih stenah in grebenih je našim alpinistom že postalo pretesno, zato je njihov pogled usmerjen k visokim in težko dosegljivim ciljem v Dolomitih in Centralnih Alpah. Naše odprave, ki jih sestavljajo najboljši plezalci in planinci, so se letos uveljavile na Spitzbergih, Kavkazu in južnoameriških Andih. Prihodnje leto se bodo spet odpravili na Himalajo, odprava pa bo sestavljena izključno iz mladih in perspektivnih plezalcev in alpinistov. Za uživanje lepote, miru in veličine kopnih in zasneženih gora pa so nujno potrebni osnovni pogoji. Planine vzgajajo in kdor se ne da vzgojiti, se uniči sam ali pa ga uničijo gore. Gore, posebno pa prepadne stene, razli in grebeni, zahtevajo čelga človeka, ki je seznanjen z vsemi nevarnostmi. Omahljivcem in slabičem gore ne odpirajo vrat, jih ne vabijo in tudi ne kažejo pot. Gore priznavajo samo borbo, ki pa se pogosto spremeni v odločilen boj za biti ali ne biti. Zaradi tega naj v gorah vedno velja osnovno pravilo: »Nikoli in nikjer se ne odločimo za izlet, turo ali vzpon, ki mu psihično in fizično nismo dozorili. Ne podcenjujmo velikih nevarnosti gora. Na začetku vsake planinske poti, ture ali plezalnega vzpona vedno mislimo na srečen konec. Nikoli ne smemo pozabiti na tovarštvo, ki ga moramo imeti vedno v največji časti.«

Dovolj, preveč smrtnih žrtev je bilo zabeleženih v naših gorah v zadnjih letih. Tudi letos je smrt kruto in neusmiljeno gospodarila v

gorah in stenah. Zato usmerimo v planinski svet z najboljšimi napotili le tiste planince, ki znajo uživati gore in so oboroženi z veliko meroprepotrebne znanja, ki je potrebno za brezkompromisno borbo človeka z mrtvo naravo. Gore naj bodo zato vir življenja, kjer se kuje in kali mlada moškost. Prav in zaželeno bi bilo, da bi naše planinske ali turistične organizacije začele bolj načrtno in temeljito s kulturno in tehnično vzgojo gornikov. Potrebna bi bila vzgojna predavanja, izleti, tečaji, šole, kjer naj bi dobili ljubitelji gora in planin osnovno znanje, ki je potrebno za varno in prijetno bivanje v gorah. Le tako bomo zajezili pojave nekulturnih dejanj sredi naših gora, s tem pa bomo preprečili tudi pojave tragičnih, težkih in

smrtnih planinskoalpinističnih nesreč.

Ljubitelji in obiskovalci gora se morajo vedno in povsod dobro in v polni meri zavedati, da se gore in še prav posebej planinske rože znajo braniti same proti vsakemu, ki z nepravilnimi cilji in nameni prihaja in udira v njihovo kraljestvo.

Gore nudijo svojo lepoto, mir in bogastvo le onim, ki prihajajo v planinski svet s pravimi čistimi nameni, kru-

tim in neusmiljenim ščujojo in sebebe stimi, ki hojo i svoj ničevi ja

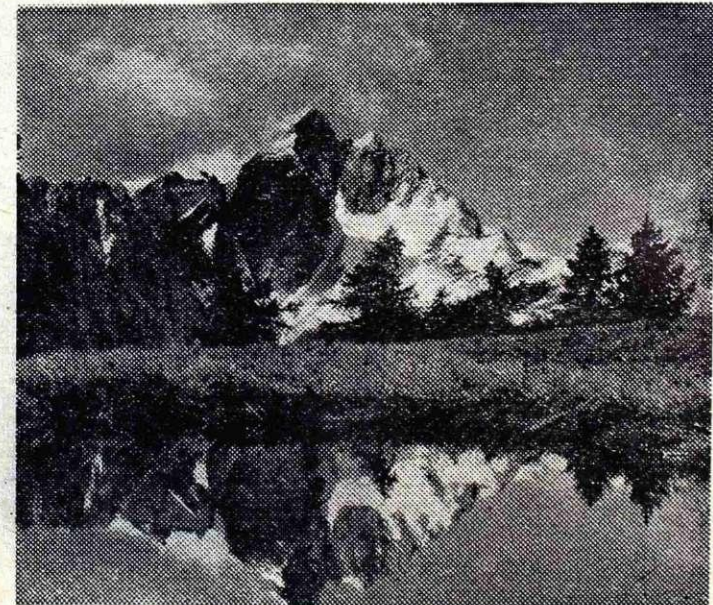
Le resničn nav trdna volja, lika jo pot v plaski k ciljem, za tere nekaj vedeti zna Gore naj bne ne vir življenja, paški oder na pplezalcev in mist

Češki alpiniti

Ze pred vojno so bili čehoslovaški planinstalnci naših gora. Zgradili so Češko koč Korit Mangartom, Češko koč na Ravnah nad versk severnim ostenjem Grintovca in Kočne. Povobo so prišli k nam šele v pretekli poletni plezasezo vili in preplezali so vrsto najtežjih plezalnsme glavu, Špiku, Jalovcu in Travniku.

Zal, so takrat zabeležili tu di tragično smrtno nesrečo. V severovzhodnem razu Ste narja se je v preteklem letu smrtno ponesrečil njihov

inž. nek vodja inž. nek Letos so klijtem njihovi elitpleza v Centralne in ske Dolomite v a gore, organizi pri žični naskoka na Na povabilo mins jih tabori v atih gih naših kkih izredno veliki Na alpinističnegidse strana in Jesse i prišlo 19 v Julij kot v pretekli let čehoslovaški pleza letos zaniman na li za težke najt zalne vzpona naš V več navezo so i centralni, težji steber v severni glav najtežjo celno smer v severni smer našo najtežjmer ni steni Traka nico, v Četjiev Jalovca pa se zv samostojnih skih

Jalovec s Slemenom

Naveza R. Ja Josef Karla in

Mlada ljubitelja zalcev sta se težko ločila od »rdečih novozelancev«

38

Cutil se je tako neboljen in majhen proti zakonitostim zemljinih sil, da v hipu, ko se je zavedel rjovenja, s katerim sta se spopadala veter in zmrznjeno drevje, ni pomislil na neizmerno krutost, ki mu jo vsiljuje vojna za to zemljo, ki se pripravlja, da se bo izdivjala, sprostila in zaživela.

Sren je še kar naprej držal, ivje se je venomer osipalo in pršila je bilo do vrh čevljev. Vendar je bilo, kakor da bo v kratkem izbruhnil vulkan.

Kakor da bo prihrumelo iz zemlje in se razlilo skozi gozdove nekaj toplega, prijaznega in naklonjenega ljudem. Da bi utegnili biti tisto prijazno in toplo, ki se budi v zamolkem nebu, pomlad, ki skriva v sebi in nosi s sabo svobodo, ni utegnil in upal nihče posanjati. Tistim, ki so bedeli je bilo ponoči tesno. Ozirali so se v tisto polovico neba, ki je bila jasna. Zato, ker so tam bledele zvezde in je iz jasnine vel mraz, ki so ga bili vajeni. Piš, zamolklo bobnenje in črnina nad gozdovi so obetali zasukati nevdržne pogoje. Kanili so prinesiti pomlad in življenje, čeprav je bil njihov začetni nastop tako sovražen, da mu ni bilo moč verjeti.

Ko sta pribredla pred Poljančeve svisli, je ukazal Martin Oskarju, naj se dobro prespi. »Zvečer boš vodil v Vrsnik. Ti boš odgovoren za prenos Marka in Pavlova. Politična ura, če bo, zate ni obvezna,« mu je rekel.

»Prav,« je odvrnil Oskar in se spustil v hlev. V trdi temi je pretipal ognjišče in poiskal skledo zmrznjene mešte. Vtaknil si jo je za suknjič in, šele ko se je za Martinom spustil na lestev, je dojel komisarjeve besede. Imel je dovolj izkušenj in znal je ravhati z zmrznjeno mešto. Bila je trda ko kamen. Brez sekire, ropota ali ognja je ni bilo moč razdrobiti in zmehčati. Da bi razpihal žerjavico pod pepelom na ognjišču, je bilo odveč misliti. Zato se je lotil s svojo sapo, slino in toploto. Večkrat se je namerilo, da je zaspal s skledo pod suknjičem in s spodvito glavo ter jezikom na rumeni kepi.

To noč je bil volčje lačen. Dasiravno je dobro vedel, kako brez haska bo, je brusil svoje zobe ob rumeni kamen, ki si ga je držal pod odejo tik obraza. Martin je vtem zagrešil novo nepredvidnost. Poldeta ni našel na običajnem mestu in nikakor ni mogel pod resastimi koci otipati njegovih oblik. Prižgal je vžigalico in se razgledal po počivajoči in smrčeči vrsti. Preden je utegnila vžigalica dogoreti, je zgrabil komandirja za nogo in odvrnil negasnjeno skozi odprta vrata na sneg. Ni ga brigalo pravilo, da se na planjavi ne sme pokazati niti žar cigarete.

»Polde! Zbudi se! Vstati moraš. Slišiš?«

Polde je spal tako globoko, da ni slišal ne prigovarjanja ne ukazov. Cutil je vedno odločnejše komisarjeve kretnje in potegljaje, vendar je kazalo, da se zanje ne kaže zmeniti. Zategadelj je izgledalo, da bo Martinovo prizadevanje brezuspešno. Vendar je komisar podprl svoje prigovarjanje z močjo in ga je že čez dobro minuto zvlekel do kolen iz razpotegnjene vrste. Takrat je Polde potegnil svoje roke ob telesu navzgor in jih skrčil. Nad obrazom je zamotovilil z njimi kakor dojenček in se zasul s senom. Skušal se je trdno zagostiti med tovariše, da bi ga Martin ne mogel izvleči. Komisar mu je pokleknil na bok in ga zgrabil za ramo. Na silo ga je dvignil, kljub temu da je kazalo tudi to početje na neuspeh. Šele ko ga je izpulil iz vrste; da je zgrešil svojo vrzel in se je naslonil na Mihajla, ga je čez čas streslo. Takrat je sunkovito sedel in odrinil odeje.

»Begunje!« je rekel.

»Daj mir z geslom!« ga je zavrnil Martin in ga vlekel za roko in ramo, da bi ga spravil pokonci.

»Begunje,« je vztrajal Polde.

»Bled, če že hočeš. In zdaj se zbudi že vendar in pridi pri priči doll!«

Mraz in lozinka sta pregnala komandirjev spanec. Postal je voljan. Ob Martinovi pomoči je skušal vstati, pa ga je zaneslo, da je stopil na Mihajla, ki je v snu izrekel nekaj kletvic. Potem se je zamajal proti vratom.

Tu se je Martin nagnil k njegovemu obrazu. Da bi ga dokončno predramil, ga je stresel za ramena. Potem mu je začel dopovedovati:

»Pavlov in Mihajlo sta v Vrsnikarjevem peklu. Saj veš, tako je notri. Se spomniš, da se ti je takrat decembra, ko smo bili notri eno noč in en dan, dozdevalo, kakor bi te načenjala gniloba? Onadva sta bolj mrtva ko živa in resnično gnijeta. Zdi se mi, kakor bi bil pod tistim ognjiščem do kolen brodil po gnoju in da sem od tega ves premočen. Niti en sam dan ne smeta ostati več tam. Tako jih morava nekaj ukreniti.«

Komandir je bil povsem buden. Streslo ga je in najprej je dolgo zazelhal.

Avstrijska železarska industrija včeraj in danes

V nasprotju z železarsko industrijo v večini zahodnih držav avstrijska železarska industrija že od leta 1961 naprej več ali manj stagnira.

V letu 1963 so proizvedle avstrijske železarne 2.106.000 ton grodlja, kar je 0,6 % manj kot v letu 1962 in 2.947.000 ton surovega jekla, kar je za 0,8 % manj kot v letu 1962. Znižanje proizvodnje surovega jekla gre na račun proizvodnje v SM pečeh, ki je bila s 748.000 tonami za 66.000 ton nižja kot v letu 1962. Nasprotno pa je proizvodnja jekla v kisikovih konvertorjih z 1,85 milijona ton narasla za 19.000 ton in predstavlja 62,7 % celotne avstrijske proizvodnje surovega jekla. Tudi elektro jekla so proizvedle avstrijske jeklarne v primerjavi z letom 1962 nekoliko več in sicer 351.000, kar predstavlja povečanje za 25.000 ton.

Če primerjamo te številke s proizvodnjo v najbolj konjunkturnem letu 1961, vidimo, da je bila v letu 1963 proizvodnja grodlja nižja za 7 % in surovega jekla za 5 %.

V letu 1963 so avstrijska podjetja za zbiranje starega železa dobavila železarnam 215.000 ton te surovine, kar je nekaj manj kot v letu 1962. Lastni odpadki železarn so bili 27,7 % proizvodnje surovega jekla in uvožiti so morali iz drugih držav še 73.000 ton starega železa. Na plavžih je poraba starega železa padla na 3,4 %, prav tako pri SM pečeh in LD konvertorjih na 26,3 % ter pri električnih pečeh na 87,4 %.

Investicije so leta 1963 v avstrijski železarski industriji zaradi slabe konjunktore prav tako nekoliko nazadovale.

Skupno so avstrijske železarne dobavile v letu 1963 domačemu tržišču 920.000 ton različnih izdelkov, medtem ko so izvozile 1.074.000 ton, kar pomeni pri obeh za približno 4 % znižanje v primerjavi z letom 1962. Z ozirom na posamezne izdelke so izvozili 8 % proizvedene fine pločevine, 77 % srednje pločevine, 55 % debele pločevine, 42 % trakov, 38 % tračnic in žice ter paličaste jekla 23 %.

Čeprav je bil izvoz količinsko samo za 4 % manjši,

vendar je bil zaradi znižanja cen železarskim izdelkom na svetovnem tržišču finančni efekt celo za 7,1 % nižji. Delež železarskih izdelkov v celotnem avstrijskem izvozu je padel od 16,5 % v letu 1962 na 14,6 % v letu 1963. Od celotnega lanskega izvoza avstrijske železarske industrije je šlo 74 % v države zahodne Evrope in 20 % v socialistične države, od tega 11 % v Sovjetsko zvezo.

V začetku letošnjega leta se je začelo stanje avstrijske železarske industrije nenadoma izboljševati. Naročila so pričela hitro naraščati in tudi cene železarskim izdelkom se postopoma dvigajo. Vzrok za to je precejšnje zmanjšanje zalog tako v trgovini kakor tudi

pri potrošnikih, ki je nastalo ob koncu preteklega leta in je zato zahtevalo povečanje naročil za njihovo ponovno izpopolnitev. Tako se je v primerjavi s prvim četrtletjem preteklega leta povečala količina naročenih železarskih izdelkov za domače tržišče v letošnjih prvih treh mesecih od 154.000 na 207.000 ton. V istem razdobju so se povečala tudi inozemska naročila od 189.000 na 230.000 ton.

Vse to kaže na določeno izboljšanje konjunktore na tržišču železarskih izdelkov, čeprav so avstrijski strokovni krogi v zvezi s tem še vedno zelo rezervirani in to zaenkrat ne smatrajo kot pričetek novega visoko konjunkturnega obdobja. Nedvomno pa vse kaže, da bo letošnje leto za avstrijsko železarstvo le bolj ugodno kot je bilo preteklo.

K.

LD konvertorjev je vedno več

Izmed različnih postopkov proizvodnje jekla v kisikovih konvertorjih je brez dvoma najbolj razširjen LD postopek, ki so ga pred 15 leti razvili v avstrijski železarni VOEST. V pričetku letošnjega leta je na vsem svetu obratovalo skupno 63 LD jeklarn z letno proizvodnjo zmogljivostjo okoli 48 milijonov ton. 1. januarja 1963 je obratovalo 50 LD jeklarn in je torej njihovo število v enem letu narastlo za 13 in sicer zaradi pričetka obratovanja novih tovrstnih agregatov v železarnah Belgije, Brazilije, Francije, Grčije, Japonske, Španije, Zahodne Nemčije in ZDA. V Franciji in na Japonskem so pričele obratovati v letu 1963 tri nove LD jeklarne, v Zahodni Nemčiji dve in v ostalih državah po ena. Trinajst novih LD jeklarn v letu 1963 je v primerjavi z letom 1962 povečalo proizvodnjo jekla v LD konvertorjih za približno 30 %.

V letu 1963 so konstruirala ali pa že gradili na svetu skupaj 65 novih LD jeklarn s skupno letno proiz-

vodno zmogljivostjo okoli 66 milijonov ton surovega jekla. Samo v ZDA gradijo 12 kisikovih jeklarn s skupno zmogljivostjo preko 20 milijonov ton letno. Ker predvidevajo, da bo do konca leta 1965 velika večina teh novih LD jeklarn že pričela obratovati, lahko v tem roku računamo na povečanje proizvodnih zmogljivosti vseh kisikovih jeklarn sveta na približno 100 milijonov ton letno. To pa pomeni, da bo v tem obdobju odpadlo približno 25 % vse svetovne proizvodnje jekla na kisikove konvertorje.

Te številke nazorno kažejo, da pripada bodočnost v proizvodnji jekla predvsem kisikovim konvertorjem in naj bodo le-ti LD ali pa tudi drugih tipov.

K.

Iz železarne Sisak

V železarni Sisak so nabavili 18 specialnih vagonov za prevoz težkega materiala. Vagone je izdelala tovarna železniških vozil »Boris Kidrič« v Mariboru in so z ozirom na kvaliteto, veliko nosilnost in trpežnost prvenstveno namenjeni potrebam črne metalurgije. Osem novih vagonov, tako imenovanih kiperjev, so namenili za prevoz težkega drobnega materiala, medtem ko je preostalih deset glede na konstrukcijo namenjenih za vse ostale transportne potrebe železarne. Vagoni kiperji, nosilnosti 45 ton, kakor tudi ostalih pet platon vagonov in prav toliko tovornih vagonov tipa K po 60 ton nosilnosti bodo mnogo doprinešli k hitrejšemu in bolj ekonomičnemu opravljanju uslug po obratih.

Jubilanti 50-letniki

V avgustu so in bodo praznovali svoj 50. rojstni dan naslednji naši sodelavci: MATEVŽ REPINC, plinska in vodna energija, 7. avgusta; FRANC ROPOŠA, cevarna, 18. avgusta; ALOJZ GREGORIJ, gradbeni oddelek, 20. avgusta; AVGUST STAMPAR, žična valjarna, 25. avgusta; IVAN ČOP, Javornik II, 26. avgusta; AVGUST EMERŠIČ, konstrukcijska delavnica, 18. avgusta; JANEZ MEDIC, Javornik I, 28. avgusta; JOZE TORKAR, visoke peči, 30. avgusta.

Ob življenjskem jubileju jim v imenu celotnega kolektiva iskreno čestitamo!

Kaj bomo gledali v kinu

Kino »RADIO«

15. in 16. avgusta italijanski barvni film POŠASTI V RIMU, ob 17. in 19. uri

17. avgusta ameriški barvni CS film ZADNJI VOZ, ob 17. in 19. uri

18. in 19. avgusta francoski film DEKLICA V IZLOZBI, ob 19. uri

20. in 21. avgusta češki barvni CS film CE PRIDE MACEK, ob 19. uri

22. avgusta ameriški barvni CS film JUŽNI PACIFIK, ob 17. in 19. uri

Kino »PLAVŽ«

15. in 16. avgusta francoski film DEKLICA V IZLOZBI, ob 18. in 20. uri

17. in 18. avgusta italijanski barvni film POŠASTI V RIMU, ob 18. in 20. uri, 18. avgusta samo ob 20. uri

20. in 21. avgusta češki CS film IKARIA X B-1, ob 20. uri

ZAHVALA

Ob nenadni smrti naše ljubljene mame, tašče in babice

NEŽE STURM

se iskreno zahvaljujemo dr. Sajevicu za stalno skrb o njenem zdravju in vsem, ki so v bolnišnici še poskušali iztrgati jo smrti. Prisrčna hvala vsem sorodnikom, sosedom, sodelavcem, kolegom in prijateljem, ki so ustno ali pisмено izrazili sožalje, ji poklonili toliko lepega cvetja, vencev in jo spremili na njeni zadnji poti.

Posebno se zahvaljujemo pevcem in vsem lastnikom osebnih avtomobilov, ki so se v tolikem številu odzvali in nam nudili dragoceno uslugo.

Žalujoci: hčerke Marica, Nežka, Ivanka, Tončka in sin Jože z družinami

ZAHVALA

Strti v neizmerni žalosti ob tragični smrti naše ljubljene

DIANE

se iskreno zahvaljujemo vsem sosedom, znancem in prijateljem, ki so nam kakorkoli lajšali našo bol.

Iskrena hvala sindikalni organizaciji, sodelavkam in sodelavcem elektrodnega oddelka za izkazano pomoč in sočustvovanje. Še posebno se zahvaljujemo vsem darovalcem cvetja, mladini za prisrčno spremstvo, tovarišici Nuški za tople in lepe besede ob odprtem grobu in vsem, ki so jo v tako velikem in lepem številu spremili na njeni prerani zadnji poti.

Neutolažljivi: mamica Francka, botrica Slavka, mama in ostalo sorodstvo

22. avgusta sovjetski barvni film LJUDJE S SEJMA, ob 18. in 20. uri

Kino ZIROVNICA

15. avgusta nemški film TUDI TO JE ŽIVLJENJE

16. avgusta francoski film SEDEM SMRTNIH GREHOV

19. avgusta italijanski barvni film POŠASTI V RIMU

22. avgusta češki CS film IKARIA X B-1

Kino DOVJE

15. avgusta francoski film SEDEM SMRTNIH GREHOV

16. avgusta nemški film TUDI TO JE ŽIVLJENJE

20. avgusta italijanski barvni film POŠASTI V RIMU

22. avgusta francoski film DEKLICA V IZLOZBI

Kino KOROŠKA BELA

15. avgusta češki CS film IKARIA X B-1

16. avgusta ameriški barvni CS film ŠTIRJE APOKALIPTIČNI JEZDECI

17. avgusta francoski film DEKLICA V IZLOZBI

22. avgusta češki barvni CS film CE PRIDE MACEK.

Kino KRANJSKA GORA

15. avgusta ameriški barvni CS film ŠTIRJE APOKALIPTIČNI JEZDECI

16. avgusta češki CS film IKARIA X B-1

20. avgusta francoski film DEKLICA V IZLOZBI

21. in 22. avgusta italijanski barvni film POŠASTI V RIMU

DEŽURNI ZDRAVNIK

Za čas od 14. avgusta od 12. ure do 21. avgusta do 12. ure.

ZAHODNI DEL JESENIC: dr. Miran Kenda, Jesenice, Staneta Bokala 11, telefon 72-456.

VZHODNI DEL JESENIC: dr. Stanka Rosenstein, Jesenice, Cesta bratov Stražisar 34, telefon 82-245, interni 733.

Nagradno žrebanje Komunalne banke

Medobčinska komunalna banka Kranj, podružnica Jesenice, obvešča svoje vlagatelje, da so bile pri nagradnem žrebanju dne 4. 8. 1964 izžrebane med vlagatelji, ki so do 31. 7. 1964 vložili najmanj 50.000 dinarjev — vezanih nad eno leto, hranilne knjižice z naslednjimi številkami in dobinki:

- št. 8568 — TELEVIZOR
- št. 8214 — RADIO
- št. 8228 — ŽENSKO KOLO
- št. 8237 — ELEKTRIČNI GRAMOFON
- št. 8462 — FOTOAPARAT
- št. 8050 — POTOVALKA

Vlagatelji izžrebanih hranilnih knjižic naj se čimprej, v dopoldanskem času, zgledajo v MKB Kranj, podružnica Jesenice, zaradi izročitve dobitek. S seboj naj prinesejo hranilno knjižico.

VLGAJTE SVOJE PRIHRANKE PRI MEDOBČINSKI KOMUNALNI BANKI KRANJ, PODRUŽNICA NA JESENICAH!

Priprave na jubilejno proslavo na Javorniku

Delavsko-prosvetno društvo Svoboda »France Mencinger« Javornik — Koroška Bela praznuje letos 42-letnico svojega obstoja, pevski zbor pa 40-letnico.

Poročali smo že, da so v ta namen proglasili leto 1964 za jubilejno leto ter ustanovili pripravljalni odbor za izvedbo proslave, ki bo v novembru.

Pripravljalni odbor je že začel z delom. Pripravi je program kulturnih prireditvev, ki bodo trajale teden dni. Razumljivo je, da bodo v tem tednu s svojimi programi sodelovali vsi odseki društva. Čeprav nas loči od pro-

slave še nekaj mesecev, je vseeno treba opozoriti aktivne člane, to je godbenike, pevce in člane dramske sekcije, da posvetijo vso pozornost udeležbi na vajah. Godba na pihala ima redne vaje v glasbeni šoli pri Konitu ob torkih in petkih od 19. ure dalje, moški in mešani pevski zbor pa ob ponedeljkih in sredo od 19.30 dalje.

Člani dramske sekcije bodo imeli v torek, 18. avgusta sestanek na odru, kjer se bodo pogovorili o svojem deležu k proslavi ter o bodočem delu v bližnji sezoni 1964/65. Tudi šahovska sekcija ima

svoje sestanke odroma vaje vsak četrtek od 19. ure naprej v domu upokojencev, dramski odsek pa v dvorani osnovne šole.

Upravni odbor DPD Svobode Javornik ter odbor za proslavo naprošata tudi vse tiste prebivalce Javornika in Koroške Bele, ki se zanimajo za glasbeno ali gledališko dejavnost, pa se aktivno še ne udeležujejo v odsekih Svobode, da se pridružijo aktivnim članom v teh sekcijah ter prispevajo svoj delež k čim bolj množični in kvalitetni proslavi obeh jubilejev.

- or

Za šalo

ZAGARANTIRANO SREDSTVO

— Veš zdravilo proti lju-bezni na prvi pogled?
— Ja, pogledj drugič.

SUMLJIV PRIMER

Polica j je ustavil na ulici ogromen avto čudnih oblik, ki je vozil z veliko brzino in je rekel šoferju:

— Plačajte kazen! Če je to avtomobil, potem ste vozili prehitro, če je letalo, potem ste leteli prenizko.

NI VEČ POTREBNO

Dve prijateljici se pogovarjata:

— Moj mož bo imel kmalu rojstni dan. Ne vem, kaj naj bi mu poklonila.

— Kupi mu knjigo.

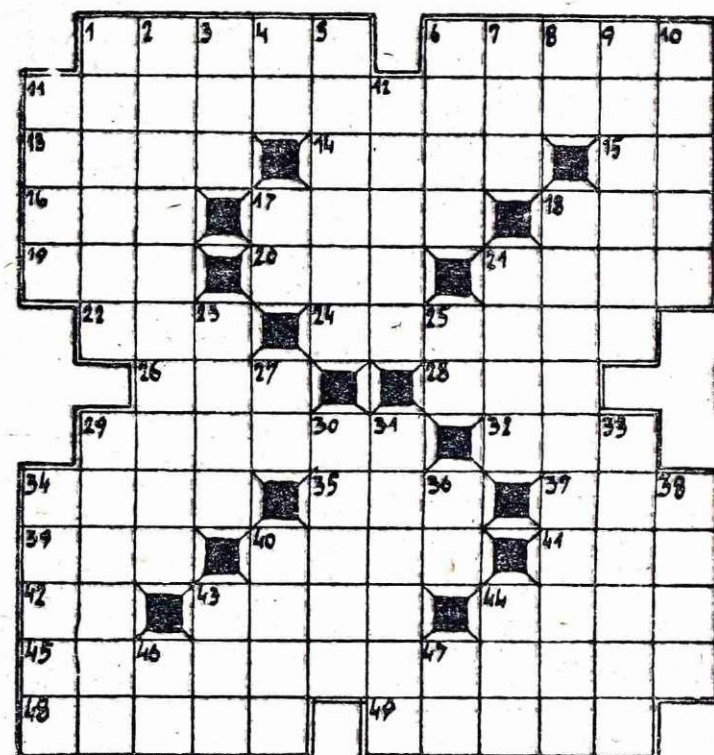
— Zakaj, saj eno že ima.

POSLEDNJI KRIK

Prodajalka v modni trgovini s klobuki se obrne k stranki, ki je trenutek pred tem izbrala nov klobuk:

— To je poslednji krik, gospa!

— Seveda, če je upoštevan krik mojega moža, ko bo zvedel za ceno.

Križanka

Vod.: 1. plamenica, 6. zemljevidna knjiga, 11. dopisovanje, dopisi, 13. opis, znamenovati, 14. tako bodi! konec, 15. samoglasnik in soglasnik, 16. potni list, prelaz, 17. zelo drag kemični element, 18. moško ime, 19. spis, 20. marihorska tovarna, 21. najboljši jugoslovanski tekač na 3000 m ovire, 22. velika rečna riba, 24. pladenj, 26. važna tekočina, 27. samoglasnik in soglasnik, 28. katran, 29. kupčije, 32. mikavnost, 34. rižev ožganje, 35. ZDA, 37. naš otok, 39. največji sesalec, 40. reka v Sloveniji, 41. grška boginja nesreče, 42. oznaka tržaškega okraja, 43. vrsta izumrle opice, ki je živela na Madagaskarju, 44. novejši francoski pisatelj, 45. okončina, ud (roka, noga), 48. moško ime (Mitić), 49. žensko ime.

Navp.: 1. spojina borove kisline in sode, 2. plemenitaš, 3. kesanje, 4. različna soglasnika, 5. stroj, 6. država v Arabiji, 7. barva kože, 8.

različna soglasnika, 9. sol očetne kisline, 10. ime za posebne delavnice, 11. odlični francoski nogometaš, 12. zmeda, nezavest, 17. samoglasnik in soglasnik, 18. bolnik po operaciji, 21. čelada, 23. razdobje med dnevom in nočjo, 25. različna soglasnika, 27. samoglasnik in soglasnik, 29. griža, 30. šale, 31. narod na severnem tečaju, 33. stranica ob pravem kotu v pravokotnem trikotniku, 34. igralec, 36. začetnici slovenskega pesnika (Brodnik), 38. grška črka, 40. barva igralne karte, 43. madžarsko nogometno moštvo, 44. atek, očka, 46. začetnici slovenskega pesnika, 47. rimska štiri.

ZAHVALA

Podpisana Erna Jonke, zaposlena v cevarni, se iskreno zahvaljujem sindikalnemu odboru cevarne za denarno pomoč, ki mi je bila zelo dobrodošla.

Erna Jonke
cevarna

Niso morda nekoliko pozabljene?

Na Jesenicah in v okolici je bilo precej žena — aktivistk, ki so od leta 1941 pa do konca vojne aktivno sodelovale z narodnoosvobodilnim gibanjem. Pridno so zbirale hrano, obleko, sanitetni material, denarna sredstva in tudi orožje. Kaj bi pomenila vsa naša borba proti okupatorju brez skrbe, ki so jo organizirale naše žene — aktivistke.

Vsi vemo, kako težko je bilo s prehrano v času okupacije, posebno za ljudi, ki so bili popolnoma odvisni od prehranbenih kart, katere so delile okupatorske oblasti. Še težje je bilo za tiste, ki so imeli svojce v partizanih ali pa v taboriščih in katerim so skušali nuditi pomoč. Zato je v teh časih pomenila vsaka količina hrane, katera ni bila nabavljena kot redni obrok na karte, izredno pomoč.

Lep primer predane in požrtvovalne aktivne žene, ki je dobri dve leti preskrbovala hrano iz okupatorjevih zalog, je tovarišica Marija Puc, sedaj poročena Leban.

Kmalu potem, ko so Nemci zasedli naše kraje, se je zaposlila kot pospravljalka na takratni občini na Jesenicah. Kmalu je opazila, da spravljajo uslužbenci občine odrezke prehranbenih kart, ki jih trgovci vračajo za prodane jestvine, v kletne prostore in da le-te skrbno zaklepajo. Zamisel, kako bi do teh odrezkov prišla, se ji je uresničila proti koncu leta 1941, ko je pri pospravljanju opazila, da je nekdo pozabil v kletnih vratih ključ. Bala se je, da ji je morda kdo nastavil past, vendar je bila skušnjava prevelika. Takoj je vzela manjšo količino odrezkov, da se prepriča, če bi se jih dalo uporabiti. Izkoristila je tudi priliko in še isti večer dala napraviti znancu dvojnik ključa. Tako

je dobila nemoten dostop do odrezkov, ki so pomenili vir prehrane. Nekateri njeni znanci so takoj dognali, da so odrezki prehranbenih kart nekaj dni po vrnitvi na občino še uporabni in tako je ta preskrbovalna akcija iz nemških zalog nemoteno potekala. Zdi se mi, da je bil pokojni Majcen, trgovec na Hrušici eden prvih, ki je brez oklevanja pristal na to prodajo. Tudi trgovec Kandare in pek Rozman ter še nekateri drugi se teh »ukradenih« odrezkov niso branili.

Ta preskrba je zavzemala vedno večji obseg, saj je »Minca« imela vedno večje potrebe. Skrbela je, da je šla hrana iz teh virov za naše borce, v izseljeniška in koncentracijska taborišča in tudi marsikatera družina je dobila s tem dodatni obrok hrane. Čudno je vsekakor, da okupatorske oblasti niso prišle na sled tej akciji. V letu 1943 so sicer ugotavljali, da je prehrane več prodane, kot pa je izdanih prehranbenih kart, vendar ugotovili niso ničesar.

Minca se spominja, da ji je bilo včasih zelo vroče pri tem delu, posebno takrat, ko so bile potrebe po odrezkih večje, ali pa, ko jo je opazil vratar, kako se muči pri zapiranju vrat, nič hudega sluteč ji je celo pomagal, da sta vrata zaprla. Da, Minca je veliko tvegala, saj to je bil le del njenega aktivnega dela. Od začetka 1942 do januarja 1944 je trajala njena preskrbovalna akcija in ko je zaslutila, da je že prenevarno, je v januarju 1944 stopila v NOV s svojo mladoletno hčerko.

Sedaj živi na Ljubinju pri Tolminu in se kaj rada spominja časov, ko je skrbela za »naše fante« kot je vedno dejala. S. Š.

ZAHVALA

Kolektivu prometnega oddelka se najlepše zahvaljujem za denarno podporo v času moje dvomesečne bolezni.

Marjan Skubic
promet

ZAHVALA

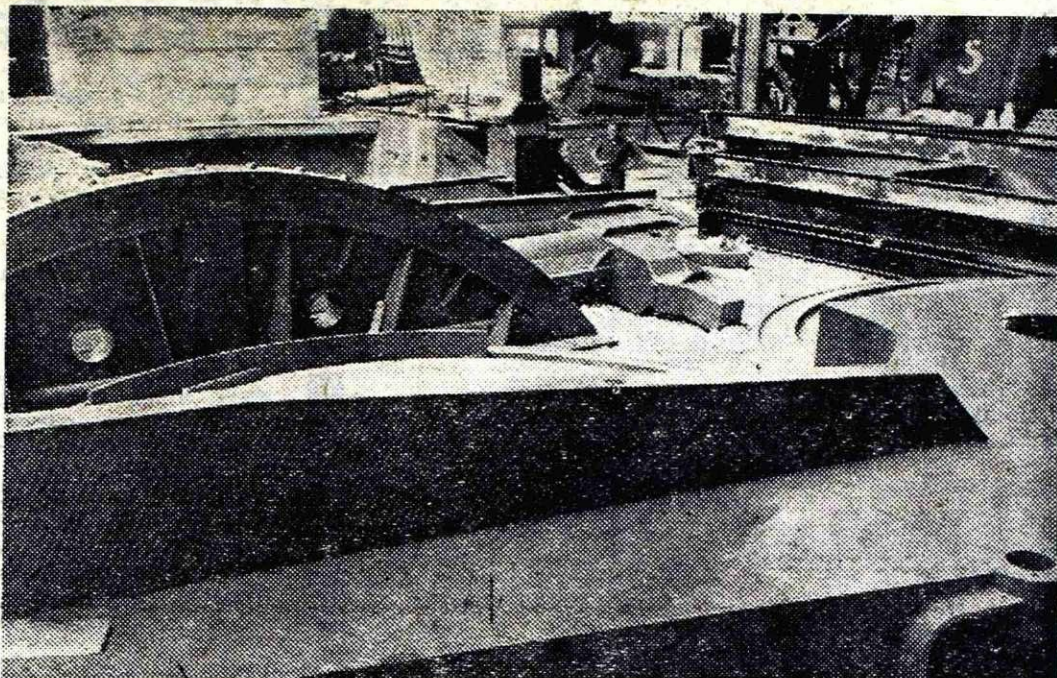
Kolektivu prometnega oddelka se najlepše zahvaljujem za denarno podporo v času moje dvomesečne bolezni.

Alojz Pukšič
promet

ZELEZAR

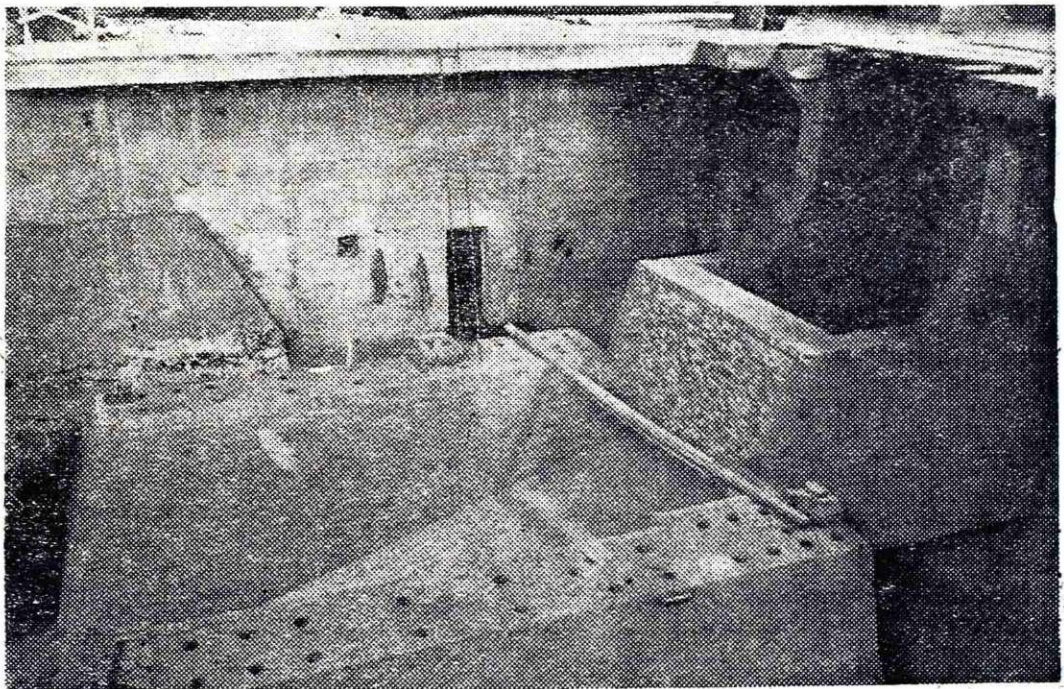
GLASILO DELOVNEGA KOLEKTIVA ZELEZARNE JESENICE — Ureja redakcijski odbor — Glavni in odgovorni urednik Remigij Noč — Rokopisov in fotografij ne vračamo — Naslov: Uredništvo Zelezarja, Zelezarna Jesenice. Tel. int. 758 in 394 — Tisk CF -Gorenjski tisk-

Nova električna peč na Jesenicah

Pisali smo že, da je na Reko prispela s švedsko ladjo »Valencia« nova električna peč firme ASEA. Po večdnevem čakanju izven reške luke so začeli več kot 360 ton delov in opreme za elektropeč razkladati. Ker je več delov peči izven železniškega profila, so dobili z Dunaja posebne vagone. Računajo, da bo še v tem tednu vsa pošiljka na Jesenicah, ker bodo s 15. avgustom že začeli s strojno montažo. Izvajalo jo bo podjetje EM Maribor, vodil pa jo bo monter s švedske. Dele električne peči so vskladiščili v martinarni poleg temeljev in na Dobravi. Pričakujejo le še transformator, ki pa ga bodo poslali s specialnim vagonom po železnici direktno s Švedske.

Na sliki zgoraj: deli nove električne peči so vskladiščeni delno kar v martinarni, poleg temeljev (slika spodaj) za novo ASEA električno peč

Iz jugoslovanskih železarn

ZELEZARNA ILIJAS

Ob koncu junija je začela v ilijaški železarni poslovati nova obratna restavracija. Delavci so zelo težko pričakovali začetek poslovanja, saj je s tem rešeno zelo pomembno vprašanje za veliko število delavcev. Zagotovljen jim je po zmernih cenah dodatni obrok, ki je po prvih ocenah odlične kvalitete. V izgradnjo te restavracije so investirali okrog 20 milijonov dinarjev. Obrok stane delavca 80 dinarjev, podjetje pa plača še dodatnih 100 dinarjev. Vsak dan delavci lahko dobijo mesne jedi in nikdar se ne zgodi,

di bi bil v enem tednu dva dni isti jedilnik. Obrok hrane je sestavljen iz juhe in jedi iz mesa z omako ter 20 dkg kruha. Enkrat tedensko dobijo delavci pri obroku tudi slaščico. Zmogljivost restavracije je 200 obrokov v pol ure.

ZELEZARNA SMEDEREVO

Dve ekipi strokovnjakov železarne Smederevo iz Zavoda za geološko in geofizikalno raziskovanje iz Beograda sta na Suvom rudištu oziroma na Borenskem masivu, kjer preiskujeta teren oziroma iščeta železno rudo.

Obe ekipi vsak mesec pošiljata poročila kapitalni izgradnji, koncem leta pa pričakujejo prve rezultate preiskovanj.

Ker so raziskovalna dela in projekt za prvi rudnik magnezita »suva ruda« na Kopaoniku zaključena, bodo že letos začeli graditi objekt za eksploatacijo rude. Računajo, da znašajo rezerve magnezita v tem rudniku okrog 400.000 ton in ruda vsebuje 42% železa. Ob koncu leta 1965 bodo ta rudnik že začeli izkoriščati.

V smederevski železarni so začeli rekonstruirati valjarno pločevine. Tako bodo uresničili po daljšem odlašanjju načrt, ki bo omogočil povečanje proizvodnje pločevine, kljub temu, da bo stara valjarna prenehala obratovati. Rekonstruirali bo-

do trio ogrodje, ki že leta predstavlja ozko grlo v valjarni pločevine II, ker ni mogel zadostiti potrebam dveh ogrodiv. Vgradili bodo trikrat večji reduktor od sedanjega, zamenjali na pravo za odpiranje in zapiranje valjev, kar jim bo omogočilo hitrejše valjanje. Spremenili bodo tudi ogrevanje platin. Nove paketne peči bodo znatno izboljšale in pospešile ogrevanje platin. Namesto 6 ton na uro jih bodo po rekonstrukciji ogrevali 12 ton na uro.

ZELEZARNA IN RUDNIK VAREŠ

Na 18 voliških rudnika in železarne Vareš so v juniju izvolili nove člane delavskega sveta tega podjetja. Vsega je volilo 77,1% vpisanih volivcev,